

Valintoja - tulot eivät riitä palveluiden ylläpitämiseen

Iin taloustilanne ei ole, vuodesta 2019 alkaen tehdyistä säästötoimista huolimatta, kääntynyt parempaan. Kunta on ajautumassa kriisikunnaksi vuosina 2024–2025, jos tulojen ja menojen suhdetta ei saada ajoissa tasapainoon.

Kunnan taloustyöryhmä on asettanut tavoitteeksi, että seuraavan kolmen vuoden (2022–2024) aikana, tulojen on oltava menoja suuremmat. Sopeuttamistarve on vähintään 3 miljoonaa euroa. Toisena tavoitteena on lainamäärän kääntämisen laskuun.

76 säästöehdotusta ja 7 tulonlisäysmahdollisuutta

Kesäkuussa valmistunut talousselvitys sisältää yhteensä 2,5 miljoonan euron arvosta säästökohteita ja 3,7 miljoonaa euroa tulonlisäysmahdollisuuksia. Kunnanjohtaja **Ari Alatossava** pitää talousselvitystä onnistuneena.

- Yllätyksiä ei tullut. Selvityksen anti on, että meillä on vaihtoehtoi-

Talousselvitys ja taloustyöryhmän raportti on julkaistu verkossa: ii.fi/talous

sia keinoja talouden kuntoon saamisessa. Toteutuakseen jokainen niistä tarvitsee kuitenkin kunnan toimielimessä tehdyn päätöksen. Meillä on vain kaksi kuukautta aikaa saada ensi vuoden talousarvio järkeväksi, Alatossava kertoo.

Kyllä, ei, neuvoteltavissa

Uusi kunnanvaltuusto on ottanut ensitöikseen talousselvityksen ehdotusten arvioinnin. Valtuutetuille on järjestetty kaksi talousseminaria, jossa puolueet ovat esitelleet kantansa ”kolme korin -mallilla”. Ehdotus on sijoitettu joko ”Kyllä, Ei tai Neuvoteltavissa” -koriin.

- Keskustelimme ensin läpi ne keinot, joihin valtuutetuilla oli selkeä yksimielisyys. Nämä toimet voimme viedä nopeasti päätöksen-

teeseen ensi vuoden talousarvion varten. Isoin kori syntyi neuvoteltavissa olevista asioista. Viimeistään joulukuun talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuutetut päättävät, miten näiden osalta edetään. Työ on alkanut hyvässä ja rakentavassa hengessä, Alatossava kiittää valtuutettuja.

Sopeuttamistoimien riittävyys riippuu erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannusten kehittymisestä. Kesäkuun ennusteen mukaan kustannukset uhkaavat ylittyä 4,5 miljoonaa euroa kuluvan vuoden talousarviosta.

Ii hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kaksi miljoonaa euroa. Viime vuonna Ii sai 700 000 euroa. Korotukselle on oltava painavat perusteet. Iin alkuvuoden väestönkehitys on ollut Pohjois-Pohjanmaan kunnista toiseksi suurin, muuttovoitto on 60 henkilöä. Ii vetää nuoria aikuisia ja lapsiperheitä, mikä lisää myös palveluiden kysyntää erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Ehdotusten laskennallinen vaikutus

Vuosi	2022	2023	2024	Yhteensä
Kiinteistöverotulojen lisäys	1 050 000	0	1 750 000	2 800 000
Muiden tulojen lisäys	336 000	71 000	15 000	422 000
Menojen vähennys	520 000	1 750 000	262 000	2 532 000
Yhteensä	1 906 000	1 821 000	2 027 000	5 754 000

Strateginen yleiskaava 2040 ennakoi tulevaisuuden maankäyttöä

Strategisen yleiskaavan suunnittelun tavoitteena on ohjata kunnan maankäytön suuria linjoja. Tavoitteena on muodostaa lissä yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan kuntaa halutaan kehittää, eli mihin uudet asukkaat, työpaikat, palvelut ja kasvava liikenne sijoituvat.

Strategista yleiskaavaa on työstetty vuoden 2021 aikana. Suunnittelun tueksi on järjestetty kaksi työpajaa, joissa on kerätty eri sidosryhmien ajatuksia ja näkemyksiä. Lisäksi kesäkuussa kuntalaisilta ja vapaa-ajan asukkailta on kysytty taajamien kehittämiseksi karttapohjaisen verkkokyselyn avulla.

Kunnan kaavoittajan **Heini Ervastian** mukaan kaavatyössä tutkitaan sekä pitkäkestoisia että nopeita yhdyskuntarakenteen muutoksia, joita ovat esimerkiksi väestön, liikenteen sekä palveluiden ja elinkeinojen muutokset. Yleiskaavassa tehdään priorisointeja ja linjauksia, joilla varmistetaan Iin kunnan elinvoimaisuus ja ympäristön viihtyisyys tulevaisuudessa.

- Esimerkiksi tuulivoimatuotannon näkökulmasta Ii houkuttelee edelleen voimayhtiöitä, mutta toisaalta metsäalueilla on suuri merki-

tys myös asukkaiden virkistykseen, metsätalouden ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Usein eri maankäyttömuodot ja toiminnot voivat sijaita samalla alueella rinnakkain, mutta joissakin tapauksissa on perusteltua tehdä selviä valintoja, Ervasti kertoo.

Ii on mukana myös koko Oulun seudun kehityskuvan 2030 laadinnassa, jossa seudun kahdeksan kuntaa linjaavat yhdessä konkreettisia toimenpiteitä asumisen, liikenteen ja yritystoiminnan edellytysten parantamiseksi. Kehityskuva on valmistumassa vuoden lopulla. Kehityskuva toimii jatkossa pohjana valtion ja kuntien välisille rahoitusneuvotteluille tie-, liikenne- ja ratahankkeissa.

Strategisen yleiskaavan luonnos valmistuu syksyn aikana. Kaavaluonnoksesta järjestetään esittelytilaisuus, ja nähtävillä oloajan aikana kaavasta toivotaan palautetta.

Jakkukylän riippusilta valmistuu loppuvuodesta

Sillan rakennustyöt etenevät jälleen hyvin. Kesän aikana työmaata hidastivat rakennusmateriaalien saatavuus- ja toimitusongelmat.

- Nyt lähes kaikki rakennusmateriaalit ja -osat ovat työmaalla ja niitä päästään asentamaan paikoilleen. Riippusilta saadaan käyttöön tämän vuoden aikana, kunnan kiinteistöpäällikkö **Janne Jokelainen** kertoo.

Riippusilta ylittää lähes 200 metriä leveän Iijoen Jakun koulun kohdalta. Kunta on aloittanut yhdessä Jakkukylän kyläyhdistyksen ja koulun kanssa sillan ympäristön yleissuunnitelman teon. Suunnitelman avulla sillan ympäristö ja siihen liittyvät mahdolliset oheispalvelut saadaan rakennettua kuntalaisia ja matkailijoita palvele-

viksi. Sillan virallisia avajaisia suunnitellaan toukokuulle 2022.

Ympäristörikkomukset lissä ihmetyttävät – onko välinpitämättömyys luontoamme kohtaan lisääntynyt?

Lyhyen ajan sisällä kunnan alueella on ilmennyt useita ympäristön pilailuun liittyviä tapauksia, jotka aiheuttavat ympäristö- ja terveysriskejä sekä korjauskustannuksia. Tapausten epäillään aiheutuneen joko vakavan huolimattomuuden tai tahallisen teon johdosta.

Vihkosaaren uimaranta suljettiin kesällä kahteen eri kertaan

Uimarannan läheisyydessä havaittiin kahteen otteeseen kuolleen eläimen ruhot, jonka vuoksi uimaranta suljettiin kesken helteisen lomakauden terveysriskien minimoimiseksi.

Ensimmäinen tapauksista sijoittui kesäkuulle, jolloin ympäristötaidepuiston edustalle rantautui hirvenvasan ruho. Heinäkuussa Vihkosaaren uimarannalta löytyi paloiteltu eläimen ruho muovisäkeissä. Kunnan ympäristöasiantuntijan **Vesa Miettusen** mukaan molemmissa tapauksissa epäillään, että ruhot on johdettu vesialueelle tahallaan ihmisen toimesta.

- Ihmisiin kohdistuvan terveydellisten riskien lisäksi vesistön ja rannan siivouksesta sekä laboratorionäytteiden otosta aiheutui kunnalle huomattavia kustannuksia, sekä tietenkin mielipahaa uimareissa rannan sulkemisen takia, Miettunen kertoo.

Metsiin hylätään jätteitä

Kuivaniemen Viinamäellä metsätien varresta on löytynyt laajamittainen laitton jätapaikka. Alue on kunnan omistuksessa. Alueelle on hylätty mm. rakennusjätettä, sähkölaitteita sekä maali- ja tärpättipurkkeja. Jätteitä on toimitettu alueelle laittomasti todennäköisesti jo pidempään.

- Tämä on törkeää ympäristön turmelemista. Jätteet oli hylätty pohjavesialueelle. Jouduimme paikoin konetyönä siirtämään jätettä maastosta ja puhdistamaan metsäalaa, jotta mahdolliset ympäristömyrkyt eivät kulkeutuisi syvemmälle maaperään. Puhdistuksen laskun maksavat lopulta kuntalaiset, Miettunen harmittelee.

Roskajia on yleensä vaikea tavoittaa jälkepäin, ja laittomat kaatopaikat jäävät usein maan-

Laittomista jätetäpöistä voi ilmoittaa

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden ympäristötarkastaja Kaisa Pikkaraiselle, p. 050 395 0366, kaisa.pikkarainen@pudasjarvi.fi

KAISA PIKKARAINEN

Kitkettä jättipalsamia ei saa kompostoida, sillä se voi maasta revittynäkin alkaa elää uutta elämää, ja näin edelleen levitä ympäristöön. Jättipalsamin voi hävittää kotona polttokelpoisen jätteen mukana. Lisätietoa vieraslajien torjunnasta verkossa: vieraslajit.fi

omistajan huoleksi. Jätteiden kippaaminen luontoon on ympäristörikos, josta voidaan rikoslain mukaan määrätä vähintään sakkoa ja enintään vankeutta.

Jättipalsamiesiintymä Kuivaniemen Ratatiellä

Kuivaniemen Ratatien varteen on toimitettu suuria määriä puutarhajätettä ilman lupaa. Kasattujen risujen ja puutarhajätteiden seasta kasvaa nyt laajoja jättipalsamialueita, joka on luokiteltu haitalliseksi vieraslajiksi. Siemenistä erittäin helposti leviävä jättipalsami valtaa elintilaa ja syrjäyttää alueen kotoperäiset kasvit. Yksi kasvi voi tuottaa jopa 4000 siementä.

Mikäli havaitset pihallasi tai muualla maastossa jättipalsamia, oikea tapa torjua sitä on kitkeä tai niittää kasvi ennen siementen muodostumista syksyllä. Jos loppukesällä jättipalsamin kukin-

JESPER PAASO

ta on jo pitkällä ja siemenet ovat jo ehtineet muodostua, saattaa torjuntatyö edistää siementen leviämistä lähiympäristöön. Pienikin kosketus saa siemenkodat aukeamaan ja kasvi levittää siementen monien metrien säteelle.

Kuivaniemen uusi lämpölaitos koekäytössä

Kuuman veden ja lämmön katkokset ovat kiukustuttaneet kaukolämmön asiakkaat Kuivaniemen Asemakylällä. Kaukolämpölaitoksen ja -verkoston toimintavarmuus on myös keskustelluttanut laajasti kunnanvaltuustossa, ja asiasta on jätetty valtuustaloitteena selvityspyyntö.

Vuodesta 2016 alkaen Kuivaniemen kaukolämpötuotannosta on vastannut Biotermo Oy. Kunnan teknisen johtaja **Ville Keränen** kertoo, että yrityksen kanssa on selvitetty tilannetta käyttäjien näkökulmasta.

- Biotermolta saadun tiedon mukaan uusi lämpölaitos on valmistunut elokuussa, ja se on nyt koekäytössä. Rakennusten ja käyttöveden lämmitys turvataan sekä kiinteällä ja nestemäisellä polttoaineella, Keränen kertoo.

Kaukolämmön piirissä on 30 kiinteistöä, joista 16 on kunnan omistamia. Iin vuokratalot Oy:llä on Kuivaniemellä yhteensä 68 rivitalo- huoneistoa. Toimitusjohtaja **Antti Tuomaala** kertoo, että asukkaiden huoleen suhtaudutaan erittäin vakavasti.

- Meidän asukasmäärämme on noin 80, eikä meillä ole tarjota heille Kuivaniemellä muita asuinvaihtoehtoja. Viime lämmityskaudella jouduimme toimittamaan osalle asukkaista väliaikaisesti lämmityspattereita, useat myös joutuivat käymään sukulaisten ja tuttavien luona suihkussa. Lämmön toimintavarmuus tulee saada kuntoon, Tuomaala painottaa.

Kunnan kiinteistöjen osalta on tehty varautumissuunnitelma, mikäli lämmöntoimitus katkeaa pidemmäksi aikaa. Myös selvitys vaihtoehtoisista lämmöntuotantotavoista on työn alla.

Taajamiin toivotaan lisää kävely- ja pyöräilyreittejä sekä virkistyspaikkoja

Kunta selvitti touko-kesäkuussa verkko-kyselyn avulla, missä sijaitsevat iiläisille tärkeät arjen paikat sekä miten niitä toivottaisiin kehitettävän. Kysely on osa Aalto-yliopiston kolmivuotista lähiympäristöjen terveysvaikutusta koskevaa tutkimusta.

Verkkokyselyyn vastasi noin 350 kuntalaista, jotka merkitsivät digitaaliselle kartta-alustalle yhteensä 3 484 itselleen merkityksellistä paikkaa. Kyselyn osallistumiskutsu ja vastauslinkki lähetettiin kirjeitse kaikkiin Iin kotitalouksiin.

Aalto-yliopiston maankäytön suunnittelun tohtorikoulutettavan **Saana Rossin** mukaan noin joka

viides vastaus liittyi liikku-
viiden parantamiseen.

- Asuinalueille toivottiin teiden ja katujen kunnostusta sekä turvallisempaa liikunnista esimerkiksi parantamalla vaarallisten risteysien näkyvyyttä ja rakentamalla autoilijoille hidasteita. Kävelyreitit toivottiin johtavan ranta-alueille ja metsiin. Kuivaniemellä toivottiin erityisesti lähiliikuntapaikkojen kunnostusta, Rossi kertoo.

Aalto-yliopisto toteutti vastaavan kyselyn viime vuonna yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa. Myös epäosaisten toiveet kohdistuivat vehreään, virkistävään ja turvalliseen asuinympäristön edistämiseen.

Iin vastausten analysointi jatkuu syksyn ajan. Vastauksia hyödynnetään kunnan aluesuunnitelussa.

Otteita paikkakohtaisista kehitysideoista

Aallonmurtaja: Roskahuolto ja siisteydestä huolehtiminen.
Illinsaari: Ulkoilun alueen kehittäminen paremmaksi, hiihtomajan uusiminen, ylikulkusiltojen uusiminen. Kesäkioski Vihkosaaren uimarannalle ja kunnolliset vessat.

Iin keskustan tori: Lisää viihtyisyyttä istumapaikoilla, esiintymislavalla, torin siirto jokirantaan perinteiseen paikkaan.
Kaakkurinniemi: Uimaranta, vesiaktiviteetteja, melontaa.

Karhunsaaari: Luontopolku, näköalatorni merinäköalalla, uimaranta, suoja-asatama pienveneille, vene/kanoottivuokrausta, moottorikelkkailijoitten ja kuntohiihtäjien taukopaikka.
Kirkkosaari: Rakennetaan Kirkkosaaren johtavat kävelysil-
lat molemmin puolin jokea.

Laitakarin kalasatama: Aluetta voisi kunnostaa varovasti säilyttäen sen omintakeisen saaristolaisen tunnelman. Pahimmalta säältä suojaava nuotiopaikka ja wc. Esimerkiksi vanhan tuulimyllyn jalusta voisi olla hyvä paikka avoimen näköalaa tarjoavalle maisemakodalle/huvimajalle, jossa tulipaikka.

Olhavajoki: turvetuotannon humuspäästöt loputtava, metsäojat tukittava. Jätevedet ranta-alueilla kunnalliseen viemäri-
verkostoon, veden laatu ja joen tila saatava kohentumaan.

Iijoen ranta-alueet: Kävely/patikointi/pitkospuureittejä
maastoon esim. pienten lampien läheisyyteen.

Pankinnokka: Rantapuskikoiden raivaus ja siistiminen, jotta
merimaisema avautuisi.

Patakari / Hiastinlahti: Iin parhaita retkeilypaikkoja - tehty
hyvää työtä. Mikäli tätä aluetta halutaan jatkokehittää, tähän tulisi suhtautua myönteisesti ja tukien.

Ympäristötaidepuisto: Valaistus talveksi.

Vatunki: Tien uusiminen, uimarannan siistinä pitäminen,
kioski/ravintola, luontopolkuja/pitkospuita lisää.

KUNTALAIS-BAROMETRI – mikä on asukkaille tärkeää ja miksi

Joka toinen vuosi toteutettavaa Iin kuntalaisbarometriä on kehitetty kuluvan vuoden ajan, jotta osallistuminen olisi kuntalaisille houkuttelevampaa. Kehittämistä vie eteenpäin kunnan Open Agenda -hankkeen projektipäällikkö **Johannes Helama**.

Kuntalaisbarometri toteutettiin kesäkuussa neljän erilaisen verkkotestin avulla. Testit sisälsivät yhteensä 48 väittämää, jakautuen eri teemoihin: parempi arki, tulevaisuuden odotukset, unelmien naapurusto ja oma elämäntapa. Vastaaminen tapahtui kertomalla, onko väitteen kanssa samaa vai eri mieltä, sekä kuinka merkitykselliseksi väitteen koki oman elämänsä kannalta. Kuntalaisbarometriin vastasi noin 350 henkilöä.

- Kuntalaisbarometrissa tärkeintä meille oli kerätä tietoa siitä mikä kuntalaisille on arjen sujuvuuden kannalta tärkeää ja miksi? Jos ymmärrämme kuntalaisten arkea, voimme jatkossa myös paremmin perustella kunnan päätökset (toki myös tehdä parempia päätöksiä), Helama toteaa.

Kunnanjohtajan **Ari Alatossavan** mukaan, kuntalaisbarometri auttaa siirtymään hallintokeskeisestä ajattelusta kohti asukaskeista ajattelua.

- Palveluita kehitetään kuntalaisen, asukkaan lähtökohdista. Toiveita ja näkemyksiä hyödynnetään kunnan palveluiden parantamisessa.

Luonto on tärkeä iiläisille

Vastausten perusteella, iiläiset arvostavat erittäin korkealle asumisessa ja arjessa sitä, että luonto on lähellä ja että sinne pääsee helposti. Luonto on sekä paikka, jossa voi viettää aikaa läheisten ja ystävien kanssa, että paikka, jonne voi mennä yksin "löysyttämään pinnaa".

- Iiläiset eivät siis välttämättä hiihdi kuntoillakseen, vaan hiihtämisen avulla pääsee viettämään aikaa kaverin kanssa joen jäälle ja aistimaan luontoa. Luonnonläheisyys on myös synonyymi väljemmälle asumiselle, joka on iiläisille tärkeää. Enemmistö iiläisistä haluaa asua Iissä, koska luonto on lähellä, ja niin sen toivotaan olevan jatkossakin, Helama kertoo.

Omaehtoisuus on iiläinen tapa ajatella

Huoli itsenäisyyden ja itsemääräisyyden menettämisestä on yksi iiläisten suurimmista pe-
loista.

- Tuntuu siltä, että iiläiset halua-
vat itse omaksua asiat, löytää tavat toteuttaa ne. Iitä ja sen kylä ei ensisijaisesti mielletä kunnaksi, vaan rak-
kaaksi kotiseuduksi, jossa perhe ja su-
ku on aina elänyt. Se, että jossakin joku
hieman kauempana päättäisi näistä meidän,
vaikkakin yhteisistä asioista, ei saa laajaa ym-
märrystä, Helama avaa analysointiaan.

Kuntalaisbarometrin toteuttaminen jatkuu vielä syksyllä

Tee testi miten koet ruuhkavuodet. Oletko suorittaja, sinnittelijä, selviytyjä vai stressaaja? Testi paljastaa myös sen, että jos koet kuormitusta, mistä se sinun kohdallasi saattaisi johtua. Samalla autat kuntapalveluiden kehittäjiä ymmärtämään miten ruuhkavuodet Iissä koetaan. Tee testi verkkosivuilla: ii.fi/barometri

Valtiovarainministeriön rahoittamassa ja Iin kunnan koordinoimassa Open Agenda -hankkeessa mukana ovat lisäksi Inari, Lapinjärvi, Pietarsaari ja Tuusula. Kunnan kehittävät ja testaavat yhdessä kuntalaisosallisuuden digitaalisia tapoja.

Sikalanjärven luontopolun toteutuminen odottaa hallinto-oikeuden päätöstä

Valtio myönsi helmikuussa Iin kun-
nalle 20 000 euron
avustuksen Tikka-
senharjun Sikalan-
järven suoalueelle
suunnitellun uuden
luontopolun ja laa-
vun rakentamiseksi.
Rakentamisen piti
käynnistyä jo kesäl-
lä, mutta lähialueen
asukkaat jättivät
suunnitelmista kun-
nan yhdyskuntalau-
takunnalle kolme
oikaisuvaatimusta.

Yhdyskuntalau-
takunta käsitte-
li valitukset tou-
kokuussa ja hyl-
käsi ne perusteetomi-
na. Lautakunnan päätök-
sestä on valitettu edelleen
Pohjois-Suomen hallin-
to-oikeuteen. Rakennus-
toiden aloittamisen mah-
dollisuutta selvitetään niil-
tä osin, jotka eivät ole vali-
tuksenalaisia.

Ulkoilun ja retkeilyn
suosion kasvu näkyy myös
Iissä. Ympäristöasiatun-
tija **Vesa Miettunen** ker-
too, että Tikkamäen ulkoil-
alueelle mäen päälle on
valmistunut elokuun aika-
na laavu.

- Valitettavasti saimme
kesän aikana useita ilmoi-
tuksia mopoista ja mönkijöistä ulkoilureiteillä ja lii-
kuntapaikoilla. Moottori-
käyttöisellä ajoneuvolla ku-
ten esimerkiksi moottori-
kelkalla ajaminen vapaasti
maastossa ei kuulu joka-
miehen oikeuksiin, vaan sii-
hen tarvitaan aina maan-
omistajan lupa, Miettunen
muistuttaa.

Kuten ympäristön tur-
melemisessa, myös häiriö-
käyttäytymisessä on ky-
se ihmisten välinpitämät-
ömyydestä toisiimme ja
ympäristöämme kohtaan.
Kunnan ympäristötekni-
set palvelut vetoavat asuk-
kaisiin, että yhteisistä ul-
koilureiteistä, viheralueista
ja liikuntapaikoista pide-
tään huolta. Iiläisiä pyydetään
seuraamaan lähiih-
mistönsä tilaa ja ilmoittamaan
matalalla kynnyksellä epäilyt
ympäristörikkomuksista.

YRITYSTEN KASVUN TUKENA

Iin yrityspalveluiden **Noora Huotari** ja **Johanna Jakku-Hiivala** Micropolis Oy:ssä auttavat yrittäjyyttä suunnittelevia ja liiketoimintaansa kehittäviä yrityksiä.

Vuoden alusta heinäkuuhun mennessä Iihin oli perustettu 39 uutta yritystä, lakanneita oli 16 (netto +23). Iihin laajentaneita tai kotipaikan muuttaneita yrityksiä on 11.

- Viime vuoden vertailuikaan nähden luvut ovat varsin positiivisia. Uusia työpaikkoja on syntynyt noin 25, Noora Huotari iloitsee.

Iin yrityspalvelut auttavat maksutta liikeidean kehittämisessä ja rahoituksen, kuten startti- ja tukirahahakemusten hakemisessa.

- Iliäisille yrityksille on myönnetty tämän vuoden aikana yhteensä noin 170 000 euroa erilaisia yritystukia. Tukien avulla yritys voi uusia liiketoimintaansa, investoida tiloihin ja koneisiin tai parantaa kasvun ja kansainvälistymisen edellytyksiä.

Noora Huotari

Yrityspalveluiden tehtävänä on myös auttaa yrityksiä löytämään ammattitaitoista työvoimaa yhdessä työllistämispalveluiden kanssa.

- Yritykset voivat ilmoittaa meille työvoimatarpeesta ja yhdessä työllistämispalveluiden kanssa pyrimme löytämään haastateltaviksi työnhakijoita tai laittamaan auki työhaun. Autamme myös palkkatukiasioissa.

Suomen Uusyrityskeskukset ry:n julkaiseman tuoreen tutkimuksen mukaan, alkuvaiheen neuvonta on paras keino tehdä uusista yrityksistä kestäviä. Jopa 80 prosenttia yritysneuvonnan kautta perustetuista yrityksistä on toiminnassa vielä viiden vuoden kuluttua, kun kuka perustetuista yrityksistä vastaava osuus on vain 50 prosenttia.

Johanna Jakku-Hiivala.

Hallitiloille olisi kysyntää

Vapaita toimitiloja kysytään tasaiseen tahtiin. Iin keskustaan on sijoittunut uutta ravintola- ja kahvilatoimintaa sekä hyvinvointipalveluita. Keskustan alueella on muutamia yksityisten vuokraamia toimitiloja vielä vapaana.

Kunnan kiinteistöyhtiön Iilaakso Oy:n kaikki noin kymmenen halli- ja teollisuustilaa ovat tällä hetkellä vuokrattuna. Micropoliksen kiinteistöissä toiminut kunnan päiväkotiryhmä siirtyi syyskuun alussa Liesharjuun perustettuun yksikköön, ja tiloja on vapautunut jälleen toimitiloiksi.

- Erityisesti erikokoisille halli- ja tuotantotiloille olisi tarvetta. Jos kysyntä jatkuu edelleen hyvänä, tarvitsemme yrityksille lisää tiloja. Jos sinulla on tiedossa vapaita yritystiloihin, ota yhteyttä, Huotari vinkkaa.

Iin yrityspalvelut luotsaavat Paikallista merkkiä,

jonka on ottanut käyttöön yli 50 iiläistä yritystä. Paikallista-yritys on sitoutunut edistämään Iin kestävää kehitystä, joka tarkoittaa kykyä käyttää resursseja harkitusti ja hyvinvointia edistävällä tavalla.

OTA YHTEYTTÄ
yrityskehittäjä **Noora Huotari**
p. 040 683 0541
noora.huotari@micropolis.fi
yritysneuvoja **Johanna Jakku-Hiivala**
p. 0400 242290,
johanna.jakku-hiivala@micropolis.fi
Verkossa: ii.fi/business

Paikallista
Iin ja ympäristön puolesta

Uusi Lähessuon kohtauspaikka sijoittuu Olhavan ja Iin kuntakeskustan väliin. Nykyisen pääraiteen viereen rakennettava sivuraide mahdollistaa 925 metriä pitkien junien kohtaamisen.

Väylävirasto rakentaa junille uuden kohtauspaikan Iihin

Väylävirasto rakentaa uudet junien kohtausraiteet Iihin sekä Simoon. Hankkeen ratasuunnitelmat on hyväksytty kesällä 2021 ja rakentaminen alkaa 2022.

Oulu-Kemi-rataosan kapasiteetti paranee tulevina vuosina. Uudet kohtauspaikat rakentuvat Iin Lähessuon alueelle sekä Simon Maksniemen. Uudet kohtauspaikat parantavan junaliikenteen yhteensovittamista ja lisäävät radan käyttöastetta.

- Uudet kohtauspaikat turvaavat

elinkeinoelämän tarvitseman kuljetukset sekä rataosan kapasiteetin riittävyyden, kertoo Väyläviraston projektipäällikkö **Vesa Pakarinen**. Nykyisin junien kohtaaminen on mahdollista Haukiputaalla, Iissä, Myllykankaalla sekä Simossa, joten hankkeen valmistumisen jälkeen kohtauspaikkojen määrä rataosalla kasvaa kuuteen. Uudet kohtausraiteet mahdollistavat junakapasiteetin lisäämisen 2023 alkaen.

Rakentaminen näkyy paikallisesti

Osana rakentamissuunnittelua hankealueella tehdään tänä vuonna maaperään liittyviä mittauksia ja tutki-

muksia. Hanke voi näkyä paikallisille erityisesti 2022, jolloin rakentaminen on kiireimmillään.

- Hankealueen läheisyydessä ei ole tiheää asutusta. Rakentamisesta aiheutuvat häiriöt pyritään minimoimaan lähtökohtaisesti aina mahdollisuuksien mukaan. Väylävirastolla on tahto toteuttaa hankkeet yhteisymmärryksessä paikallisten kanssa, sanoo Pakarinen.

Keväällä 2022 järjestetään asukastilaisuus, jossa on mahdollisuus keskustella hankkeeseen liittyvistä asioista. Asukastilaisuuden ajankohdasta ja paikasta tiedotetaan lähempänä. Hankkeen verkkosivujen kautta (vayla.fi/oulu-kemi-uudet-liikennepaikat) voi seu-

rata hankkeen etenemistä sekä jättää palautetta ja kysymyksiä.

Oulu-Kemi-rataosalla kulkee henkilö- ja tavaraliikennettä

Rataosuus on sähköistetty 105 km pitkä yksiraiteinen rataosa, jonka maksiminopeus on 140 km/h. Rataosalla tehtiin vuonna 2019 yhteensä 750 000 henkilöliikenteen matkaa ja kuljetettiin 1,2 miljoonaa tonnia tavaraa. Rataosalla kulkee noin 13 henkilö- ja 5–10 tavarajunaa vuorokaudessa.

Valtatie 4 pohjoinen ei mukana valtion väyläverkon investointiluonnoksessa

Vuosien 2022–2029 investointiohjelman luonnoksessa ei ole esitetty rahoituksen kohdentamista Oulun pohjoispuolelle. Iin kunta on mukana Oulun seudun kuntien yhteisessä lausunnossa, jossa todetaan, että investointiluonnos ei vastaa Liikenne 12-suunnitelman tavoitteisiin saavutetta-

vuoden, kestävyuden, tehokkuuden eikä ilmastomuutoksen osalta niin Oulun seudulla kuin Pohjois-Suomessa. Myös EU:n liikennepoliittiset tavoitteet eivät toteudu esityksessä erityisesti Pohjois-Suomen osalta.

Lisäksi Iin kunta lausuu seuraavaa: Valtatie 4:n kehittäminen on tärkeää niin seudullisesti kuin valtakunnallisestikin koko pohjoiselle Suomelle

elinkeinoelämän ja saavutettavuuden kannalta. Iin näkemyksen mukaan valtatie 4:n kehittäminen Iin keskustajaman alueella, tulisi olla investointiohjelman kohde, jolla parannettaisiin elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, työmatkaliikenteen tarpeita ja liikenneturvallisuutta. Lisäksi valtatie 4:n kehittäminen lisäisi alueiden sisäistä ja välistä saavutettavuutta sekä

liikenteen sujuvuutta, häiriöttömyyttä ja nopeutta. Investointiohjelmassa tulisi huomioida myös rataverkon kehittäminen Oulun pohjoispuolella, erityisesti Oulu-Kemi-välillä. Rataverkon kehittämisellä parannetaan Oulu-Kemi-välin junaliikenteen kapasiteettia ja sujuvuutta, luoden samalla edellytyksiä Oulun seudun lähijunaliikenteelle.

Ijoen vanha uoma – hyvä paikka kaloille ja ihmisille

PVO Vesivoima juoksu-
taa vanhassa uomassa
vettä tuplasti enemmän
kuin tavallisesti. Normaali
veden virtaama kesäisin
on 3,5 kuutiota. Virtaama
nostettiin kesäkuussa yli
kymmeneen kuutioon
lohiin parhaimpina nou-
suaikana ja toisen kerran
heinä-elokuussa, jolloin
uroslohet, kesäsiat ja
nahkaiset nousevat jo-
kiin.

Toimenpiteet liit-
tyvät Ijoen van-
han uoman hank-
keeseen, joka on Iin
kunnan, PVO Vesivoi-
man ja Pohjois- ja Etelä-Iin ka-
lastuskuntien hankekokonaisuus
2017–2021. Hankkeen tavoitte-
ena on parantaa kalojen nousu- ja
lisääntymisolosuhteita sekä lisätä
alueen virkistyskäyttöä.

Lohen luontaiselle lisääntymiselle on luotu edellytykset ensimmäistä kertaa 50 vuoteen

Vanhassa luonnonuomassa on
kolmena edellisenä vuonna pa-
rannettu kalojen nousu- ja lisään-
tymismahdollisuuksia. Vuonna
2020 Kalatien alapuolelle, Raa-
sakan voimalaitoksen ja Uiskarin
kalatien väliselle jokiosuudelle,
tehtiin joenpohjaan kulkua-
uraa ja poistettiin kalan kulkua haikka-
vaa karikkoa. Rannoilta on vuo-
sittain niitetty kaislikkoa, Raa-
sakkasaareen on talkoilla raken-
nettu laavu, liiteri, nuotiopaikka
ja puucee, uimarantoja ja ranto-
ja on kunnostettu, ja hiihtolatu-
ja moottorikelkkareittiä pitkin
pääsee talvella Illinsaaresta Raa-
sakkasaareen. Illinsaaren puoleis-
ta rantaa ja ranta-alueita kunnos-
tetaan vielä ensi vuoden 2022 ai-
kana. Hankkeessa myös tutkitaan
yhteistyötä Ilmattaren kanssa ka-
lojen elinolosuhteiden paranta-
miseksi.

KUVAT: HAUKI MEDIA

Syksyllä tiedetään, miten isompi virtaus vaikuttaa kalojen nousumääriin. Uiskarin kalatietä pitkin kulkevia kaloja on seurattu kesän aikana viikoittain. Kalatien videolaitteet antavat tietoa nousseista ja laskeneista kaloista, niiden lukumäärästä, lajeista ja koosta.

Toimenpiteet vaelluskalojen palauttamiseksi Ijoen vanhaan luonnonuomaan tuottavat tulosta. Syksyllä 2018 van-
hasta uomasta löydettiin lohenpoikasia, jotka ovat syntyneet siellä. Lohenpoikaset ovat lähteneet merivaelluksel-
le Itämerelle, ja niiden toivotaan palaavaan kotijokeen lisääntymään.

Tärkeä porukka asialla

Oulunkaaren kuntien asu-
mispalvelujen sekä työ- ja
päivätoiminnan asiakkaista
koostuvan Asiakasfoorumin
tavoitteena on lisätä
kehitysvammaisten omaa
aktiivisuutta ja osallisuutta
palvelujen suunnittelussa.
Millainen on asiakkaiden
mielestä mielekäs elämä?
Millaisia muutoksia yhteis-
kuntaan, asenteisiin ja pal-
veluihin tarvitaan?

Asiakasfoorumin ko-
oonpano vaihtelee
vuosittain, jotta kai-
killa halukkailla on
mahdollisuus osallistua
toimintaan. Asiakasfoorumin ni-
meksi on valittu Tärkeä porukka.
Asiakkaat ovat itse suunnitelleet
myös logoa. Iiläisen Sanna Pakasen
ehdotus sai eniten ääniä, ja uusi logo
tulee käyttöön lähiaikoina.

Esteettömyys, rahan- käyttö ja työllistyminen puhuttavat

Iin, Pudasjärven, Utajärven Vaa-
lan ja Simon omat ryhmät kokoon-
tuvat säännöllisesti ja miettivät, mi-
tä uudistuksia ja toiveita he haluui-
sivat esittää Oulunkaaren ja kunti-
en päättäjille. Sitten asiat esitellään
seudullisessa palaverissa ja foorumi
päättää, miten asioissa edetään.

Esteettömyys on asia, joka on pu-
huttanut alusta asti. Ryhmät ovat
kartoittaneet Oulunkaaren kunti-
en julkisten tilojen esteettömyyttä
ja lähettäneet vetoomuksia kunnan
vammaisneuvostolle.

Tärkeää porukkaa on puhuttanut

Iin Tärkeän porukan palaverissa ovat mukana Sirpa Kröger (vas.), Ilona Paaso, työhönvalmennuskeskuksen ohjaaja Tarja Perttunen, Henna-Riikka Sallinen, sihteerinä toiminut Joonas Kellokumpu ja Kalle Pakanen. Muita asiakasfoorumin jäseniä ovat Sanna Pakanen, Harry Taskinen, Miia Tihinen ja Susanna Ojala. Toinen ryhmän ohjaaja on Meeri Määttä asumispalveluista.

myös somen käyttö ja turvallinen
asiointi verkkopankissa. Ryhmäläi-
set ovat keskustelleet, miten rahat
saadaan riittämään jokapäiväisiin
menoihin. Kierrätystä on opiskeltu
yhdessä, ja toimintakeskukset ja asu-
misyksiköt ovatkin nykyisin hyvin
valveutuneita kierrätyksen suhteen.

Jäsenet ovat seuranneet aktiivises-
ti osatyökykyisten työllistymiseen
liittyviä muutoksia. Palkkatuet-
tu osa-aikainen työ on ollut monen
toiveena, ja tällä hetkellä Oulunkaa-
ren kunnissa puhaltavat myönteiset

tuulet työllistymisen suhteen. Työ-
suhteita on solmittu kuntiin, Ou-
lunkaaren omiin yksiköihin, seura-
kuntaan ja eri yrityksiin.

Kerran vuodessa Tärkeä porukka
on suunnitellut ja järjestänyt tapa-
hutan kaikille työ- ja päivätoimin-
tojen asiakkaille. Jonakin vuonna on
pidetty venetsialaiset ja joskus taas
pikkujoulutapahtuma. Välillä on
tanssittu isolla porukalla, ja aina on
ollut mukavaa. Tapahtumat ovat ol-
leet vuorotellen eri kuntien alueella.
Koronan aikana yhteisiä kokoon-

tumisia ei ole pystynyt järjestämään,
mutta etäyhteydet kuntiin on mah-
dollistanut kokousten järjestämi-
sen. Ideoita ja toiveita yhteisestä ko-
koontumisesta on tullut paljon.
Seuraavaksi onkin tavoitteena järjes-
tää tapahtuma suorana verkkolähe-
tyksenä tämän vuoden puolella.

*Teksti: Iloinen Viesti -lehden toi-
mistusilmailaiset Sirpa Kröger, San-
na Pakanen, Kalle Pakanen, Joonas
Kellokumpu, Timo Pikkarainen, Eija
Paakkola ja Tarja Perttunen*

OULUNKAARI

Oulunkaari tiedottaa

Sydänterveyden Tulppa-kuntoutus ryhmä al- kaa lissä 5.10.

Jos olet sepelvaltimotautiin sairastunut tai jos
sinulle on tehty pallolaajennus tai ohitusleikkaus
viimeisten kahden vuoden aikana, osallistu Ou-
lunkaaren järjestämään Tulppa-ryhmään. Ryhmä
aloittaa Iin terveysasemalla 5.10 klo 14.30–16. Ko-
noonnumme aluksi viikoittain (6–7 kertaa), jonka jälkeen puolen vuoden
ja vuoden välein.
Ryhmässä saat todella hyvät työkalut elintapojen muutokseen ja tukea
tavoitteidesi toteuttamiseen. Sitovat ilmoittautumiset 24.9. mennessä
puhelimitse fysioterapeutti Terttu Tuutijärvelle p. 050 395 0484.

Kuivaniemen terveysasema pysyy suljettuna 31. lokakuuta saakka.

Asiasta päätti Oulunkaaren palvelutuotantolautakunta elokuun koko-
uksessaan. Kuivaniemeläisillä on edelleen mahdollisuus asioida sulun
aikana Iin terveysaseman lisäksi Simon terveysasemalla. Jos on saanut
ensimmäisen koronarokotuksen Kuivaniemessä, myös toinen rokotus
on Kuivaniemessä, Kuivaniemi-talolla (Kuivajoentie 12).
Kuivaniemen terveysasema on ollut suljettuna viime vuoden maaliskuus-
ta saakka koronaepidemian vuoksi. Henkilökuntaa ja toimintaa joudutaan
edelleen keskittämään Iin terveysasemalle. Henkilökuntaa tarvitaan
esimerkiksi rokotuksiin, näytteiden ottamiseen, infektiopotilaiden hoita-
miseen ja altistumisten jäljitystyöhön.

Nuorten koronarokotteet yli 12-vuotta täyttäneille

Rokotuksia ei järjestetä kouluilla joukkotapahtumina, vaan jokaisen nuoren
tai hänen huoltajansa on itse varattava aika saadakseen rokotteen. Vaikka
huoltajat varaisivat ajan nuoren puolesta, terveydenhuollon ammattilainen
arvioi rokotustilanteessa nuoren oman tahdon sekä onko hän itse kykenevä
päättämään hoidostaan. Nuorten ajanvaraukset voi tehdä omalta kouluter-
veydenhoitajalta joko soittamalla (Alaranta, Asema, Jakkukylä, Pohjois-Ii
ja Ojakylä: Maria Öörni-Miettinen, p.050 341 0310; Hamina alakoulu ja
lukio: Tuija Järvinen, p.08 5875 6198; Valtari (yläkoulu): Marja-Liisa Jokelai-
nen, p. 050 395 0416; Kuivaniemi; Anita Seppänen, p. 050 388 1813. Ajan
voi varata myös Wilma-viestillä sekä Iin koronarokotusnumerosta p. 08
5875 5011 (palvelee ma-pe klo 8–9).
Nuorten rokotukset ovat Iin terveysaseman neuvolan päädyssä, Asematie
169. Jos on saanut ensimmäisen rokotteen Kuivaniemi-talolla, myös vahvis-
tusrokote on Kuivaniemi-talolla, (Kuivajoentie 12). Jos 12–14-vuotias varaa
ajan ja saapuu rokotettavaksi yksin, on mukana oltava lupalomake huoltajil-
ta. Luvan voi lupalapun lisäksi antaa puhelimitse tai Wilma-järjestelmässä.
15-vuotiaat tai sitä vanhemmat eivät lähtökohtaisesti tarvitse lupalomaketta.

Omakanta.fi verkkopalvelusta saatavilla EU:n koronatodistus
Matkustajan tulee itse selvittää, minkälaiset rokotus- ja muut todistukset
sekä testitulokset kohdemaahan matkustaessa ja sieltä palatessa vaa-
ditaan. Omakanta.fi-verkkopalvelusta voit tulostaa tai tallentaa puheli-
meesi EU:n koronatodistuksen, joka sisältää tiedot koronarokotuksista,
koronatestin tuloksen ja tiedon mahdollisesti sairastetusta koronasta. Jos
sinulla ei ole Omakantaan tarvittavia pankkitunnuksia tai Omakannassa
näkyvä todistus on puutteellinen tai virheellinen, tulee soittaa koronaroko-
tusnumeroon.

Kiertävästä kirjastosta lukuiloa kouluille ja päiväkodeille

Iin kirjaston Kierrän kaarran kirjaston kylille -hanke korvaa lakkautetun kirjastoauto Akselin toimintaa tulevana lukuvuotena. Kirjastoauton asiakkaista suuri osa oli kyläkouluja ja päiväkoteja, joille kirjastopalvelut järjestetään nyt Kiertävän kirjaston muodossa.

Luovuus, idearikkaus, kylämyönteisyys ja digitaalisten palvelujen hyödyntäminen mainitaan Iin kuntastrategiasakin, ja samat teemat näkyvät myös Kiertävässä kirjastossa. Tavoitteena on tarjota yhdenvertaiset kirjastopalvelut kaikille iiläisille lapsille ja nuorille, ja samalla kehittää entisestään kirjaston, koulujen ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä, kuvaa Iin kirjastonjohtaja **Minna Halonen**.

Kiertävä kirjasto on paljon muutakin kuin pelkkää kirjojen kuljettamista paikasta toiseen

Iin Kiertävälle kirjastolle luodaan toimintamalli, jonka suunnittelua ja kokeilua varten on palkattuna vuodeksi hanketyöntekijä.

- Kiertävä kirjasto on uusi palvelumuoto Iissä, joten suunnittelukin on aloitettu aivan alusta. Suomessa on jonkin verran vastaavaa toimintaa muissa kirjastoissa, mutta ei siinä muodossa kuin meillä. Ja vaikka malli olisikin olemassa, on jokaisessa kunnassa omat erityispiirteensä, kirjastosihtööri **Heidi Tiri** kertoo.

Syyslukukaudella toimintaa kokeillaan Olhavan, Pohjoislin ja Jakun kouluilla, ja tammikuussa mukaan tulevat Alarannan, Ojakylän ja Aseman koulut. Kiertävä kirjasto käy kouluilla noin neljän viikon välein mukanaan kirjoja ja kirjastoalan ammattilainen.

- Kun menemme koululle, vinkkaamme luettavaa ja opetamme tiedonhakua. Tämä on opetussuunnitelman mukaisesti kirjastopolkutoimintaa, joka nyt liittyy osaksi Kiertävää kirjastoa, Tiri kertoo.

Päiväkodeille, joista on yli 1,5 kilometriä lähimpään kirjastoon, toimitetaan kirjakasseja. Lisäksi kirjasto järjestää keran kuussa etäyhteydellä satutuokion kaikille päiväkodeille, ryhmäperhepäiväkodeille ja perhepäivähoitajille.

Kirjastosihtööri Heidi Tiri on innoissaan, että Kiertävä kirjaston toiminta on käynnistynyt syksyllä hyvin. Tavoitteena on, että kouluilla on tulevaisuudessa säännöllinen kirjastopäivä, ja että kirjojen lainaamisesta tulisi luonteva osa koulujen arkea. Lisätietoja Kiertävästä kirjastosta löytyy kunnan verkkosivuilta: ii.fi/kirjasto

Etsivä nuorisotyö kulkee nuoren rinnalla

Kuuntelemme, autamme ja opastamme! Esaan ja Saran toimisto sijaitsee Nätteporissa, pääkirjaston alakerrassa (Puistotie 1). Ota yhteyttä whatsappilla, tekstiviestillä tai soittamalla: Sara p. 050 3950 402 tai Esa p. 050 3950 400. Verkkosivut: iihappens.fi/nuorisotyö/etsiva-nuorisotyö

Nuoruuteen sisältyy itsenäisen elämän valintoja ja suunnasta päättämistä. Etsivät nuorisotyöntekijät tukevat alle 29-vuotiaita nuoria, jotka kaipaavat tulevaisuuden suunnitelmiinsa ohjausta tai ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella. Etsiviä nuorisotyöntekijöitä on lähes kaikissa Suomen kunnissa, yhteensä yli 500.

Etsivä nuorisotyö vahvistaa nuoren valmiuksia päästä elämässä eteenpäin. Palvelu on nuorelle aina vapaaehtoista ja maksutonta. Iissä toimii kaksi Etsivää nuorisotyöntekijää yhteisöpedagogi **Sara Hakala** ja sosionomi **Esa Niskala**.

- Tarjoamme nuorille mahdollisuutta luottamukselliseen ja turvalliseen aikuiskontaktiin. Etsimme yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin sekä autamme niissä eteenpäin, Hakala ja Niskala kertovat.

Oppilaitosten ja puolustusvoimien ilmoitusvelvollisuus keskeyttäneistä on usein lähtölaukaus nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Oppivelvollisuuden laajeneminen 18-vuoteen saakka tuo uusia yhteistyökuvioita koulutuksen järjestäjien kanssa. Nuori voi olla itse yhteydessä Etsiviin, myös vanhempien, kavereiden ja lähipiiriin toivotaan rohkautustuvan ottamaan yhteyttä, jos huoli nuoren tulevaisuuden suunnasta kasvaa. Nuorelta on hyvä kysyä suostumus yhteydenottoon.

SOMESSA:

"Iin etsivä nuorisotyö" ja "sara hakala"

@etsivaesa
@etsivasara

Vilkas museokesä

Teksti: Museonhoitaja Tuija Visuri

Iin kotiseutumuseolla henkäistiin ilosta, kun museon näyttelyt saatiin kesäkuun alussa avata jälleen yleisölle. Museolla vieraili kesän aikana huimat 1 400 kävijää.

Näyttelyt työllistivät kesän aikana kahdeksan Iin kunnan kesänuorta. Kesäkauden jälkeenkin museolla on järjestetty tapahtumia ja opastettuja kieroksia.

Seudun historiaa esittelevä näyttelykokonaisuus neljässä rakennuksessa

Kesäkaudella museon omat keppihevoset ja esterata ilahduttivat lapsiperheitä museon aukioloaikoina. Iin vapaa-ajkapalveluiden laskipyyriä (fatbike) ja skootteja pystyi lainaamaan panttia vastaan.

TUIJA VISURI

+ Kuva 1 (Tuija Visuri) Kotiseutumuseon kesäkauden kohokohta oli kotiseutuviikolla heinäkuun alussa järjestetty Museopäivä, jonka teemana olivat 1960- ja 70-luvut. Museotalon edustalla on vanhoja autoja ja moottoripyöriä sekä niiden harrastajia. Moni oli ilahduttavasti vastannut myös teeman mukaiseen pukeutumishaasteeseen.

taan ja suosittu pyöräriksa kuljetti kiinnostuneita ilmaiseksi Wanhan Haminan alueella, ympäristötäidepuistossa ja KulttuuriKauppalassa.

Tärkeä osa pihapiirin tunnelmaa on kesällä ollut uiton majoitusrakennuksenakin toimineessa Huilingin rakennuksessa aloittanut uusi Kahvila Iin Wanha Hamina. Muita kuluneen kesän ja alkusyksyn tapahtumia Iin kotiseutumuseolla ovat olleet kansallispuukujen tuuletuspiknik, uittotaiheinen Perinneportinat-ilaisuus, museon kokoelmiin kuuluvan kuluveneen tervastalkoot.

Myös Iin kotiseutumuseon kokoelmat karttuivat, kun Lotta Svärdin kyltti sekä tuulastuksessa käytetyt parila ja atrain otettiin vastaan lahjoituksina. Eri-tyyppisen hienoja nämä lahjoitukset ovat niiden säilyneiden kontekstittien takia. Iso kyltti oli aikoinaan Suojeluskuntatalon (nyk. Iin Urheilijoiden talo) seinällä, mutta se kätkettiin Lotta Svärd-järjestön lakkauttamisen jälkeen 1944

läheisen talon vintille, mistä se löytyi vuonna 2020. Atraimen ja parilan puolesta tiedetään olleen Muhoperälä asuneen kalastajan käytössä vuoden 1918 tienoilla.

Iin kotiseutumuseo tarjoaa palveluita myös talvikaudella muun muassa 60- ja 70-lukujen nuorten museolaukkujen muodossa. Museolaukkuihin on koottu

eri aisteja virittäviä esineitä, valokuvia ja musiikkia. Museolaukku on lainattavissa kirjastosta. Syksyllä työ Iin kotiseutumuseossa jatkuu vielä tovin. Yksi museon erityisteemoista on Lijoen uitto, josta kertovan näyttelykokonaisuuden uudistaminen on käynnissä. Näyttelyn avajaisia vietetään loppusyksystä.

HEIDI TIRI

Kansallispuukujen tuuletuspiknikillä nähtiin Antrean (kuvasa vasemmalla), Rovaniemen ja Pyhäjokialueen kansallispuvut, Euran emännän muinaispuku sekä Perä-Pohjolan kansallispuvut.

Kansalaisopiston 55. lukuvuosi käynnissä

Teksti: Jaana Soronen, Iin kansalaisopiston ja taidekoulun rehtori

Opinto-opasta lukuvuodelle 2021–2022 koottiin keväällä toiveikkaina, että kurssit pääsevät käyntiin suunnitellusti. Vielä toistaiseksi kansalaisopisto joutuu toimimaan koronan varjossa ja huolehtimaan kurssien terveysturvallisuudesta. Osallistujien on tärkeää muistaa, että kurssikerroille saa osallistua vain terveenä. Opettajalla on oikeus ohjata kurssitilasta poistumaan, jos kurssilaisella on flunssa- tai vatsatautioreita. Tärkeää on edelleen huolehtia käsihygieniasta tuntiin tultaessa ja poistuesssa sekä maskin käyttö julkisissa tiloissa. Opettajat antavat ryhmäkohtaisia ohjeita.

Kurssien osallistujamäärissä on huomaitu, että turvavälitietäisyydet voidaan toteuttaa opetustilassa. Osallistujan tulee itse arvioida oma riskiryhmään kuuluminen ja rajoittaa osallistumista sen

mukaan. Viranomaisohjeita seurataan ja noudatetaan opetus- ja tapahtumajärjestelyissä. Opisto tiedottaa aina kurssilaisia mahdollisista muutoksista.

Syyskaudella tarjolla kaksi mielenkiintoista luentoa

Luennoille on vapaa pääsy, mutta ilmoittautuminen on suositeltavaa. Työelämän kehittäjän ja yrittäjän Merja Jul-timaan kurssien terveysturvallisuudesta. Itsemystätunto tarkoittaa hyväksyvää ja ystävällistä suhtautumista itseämme kohtaan silloin, kun kohtaamme elämässämme menetyksiä, epäonnistumisia ja riittämättömyyden tunteita. Itsemystätunnon on osoitettu tutkimuksissa vaikuttavan hyvinvointiin monin tavoin ja tuovan hallinnan tunnetta stressaaviin tilanteisiin. Luento on keskiviikkona 22.9. klo 17.30–19 Nätteporin auditoriossa. Merja opettaa lokakuussa etäopetuksena lyhytkurssin "Opi hellittämään – johdanto mindfulnessiin".

Toisena luentona on musiikillinen Soiva luento Oulun seudun kansanperinnumusiikista. Iin laulupelimannien musiikki siivittää luennon kulkua. Luennon aiheena on Sofia Walzer-kirjan henkilöt Johan Julin ja Johan Leman, Vepsän Nuottikirjaan liittyen Matti Parkkinen, Heino-Matti. Nämä henkilöt ovat eläneet 1800-luvun alkupuolella nykyisen Oulun alueella. Neljäntenä henkilönä mainitaan lukkar Robert Lehtbäck, joka lähetti Suomen kansanrunousarkistoon monia sävelmiä Limingan seudulta. Lehtbäckin sävelmät ovat jopa 1700-luvun puolelta peräisin. Soiva luento on tiistaina 5.10. klo 18–19 Nätteporin auditoriossa.

E-sporttikursseja, valokuvausta ja afrikkalaisia rytmejä

Matkalla Minecraft mestariksi -pelikerho on 8-11-vuotiaille sekä Fortnite Battle Royale -pelikerho on 11-13 -

vuotiaille. Etänä toteutettavilla pelikerho-ot ovat kehittävä harrastusta, jossa yhdistyvät pelien tekninen ja taktinen osaaminen sekä kokonaisvaltainen hyvinvointi.

Valokuvauskurssi "It's me!" on luovan ilmaisen kurssi, jossa kuvauksen ja kuvien avulla harjoitellaan ilmaisemaan tunteita ja kertomaan niistä. Kurssilla opitaan myös kuvankäsittelytaitoja. Kurssi toteutetaan sekä lähi-, että etäopetuksena.

Syyskauden vierailijaworkshopissa syvennyttään afrikkalaisen musiikin elementteihin: afrotrumpujen soittoon ja afrotrassin liikkeisiin. Kurssilla voi osallistua vain soittoon tai vain tanssiin tai molempiin, oman mielenkiinnon mukaan. Viikonloppu on todellinen musiikkimatka toiselle mantereelle. Kurssin lopuksi ryhmä esiintyy yhdessä opettajien kanssa. Opettajina tanssitaiteilija Pauliina Diallo ja muusikko Osmo Liikanen. Kurssi on la-su 16.–17.10.

IiKALENTERI

Ke 22.9 Luento: Hyvinvointia itsemyötätunnosta

Klo 17.30 Nätteporin auditoriossa. Itsemyötätunto tarkoittaa hyväksyvää ja ystävällistä suhtautumista itseämme kohtaan silloin, kohtaamme elämässämme menetyksiä, epäonnistumisia ja riittämättömyyden tunteita. Luennoitsijana Merja Julkunen, työelämän kehittäjä ja yrittäjä. Vapaa pääsy, ennakoilmoittautuminen suositeltavaa: <https://opistopalvelut.fi/ii>
Järjestäjä Iin kansalaisopisto.

Kirjaston satutuokiot syksyllä

Kuivaniemellä tiistaisin 12.10, 16.11 klo 9.30 ja
Iissä torstaisin 23.9, 7.10, 21.10, 4.11, 18.11, 2.12 klo 9.30.

Satutuokio vie pienet ja isot kuulijat hetkeksi matkalle satujen ja tarinoiden maailmaan. Tuokio on maksuton, eikä sinne tarvitse etukäteen ilmoittautua - sen kun vain tulet paikalle ja heittäydyt kuuntelemaan.

Ke 3.11 Ommaiskahvila

Klo 13 Iin järjestötalolla. Ommaiskahvila on matalan kynnyksen vapaamuotoinen kohtaamispaikka, johon voi tulla hakemaan tietoa, keskustelemaan, virkistäytymään, kahvittelemaan ja tapaamaan muita omaishoitajia. Ommaiskahvilan ovet ovat avoinna ikäraajattomasti kaikille omaistään hoitaville ja heidän läheisilleen.

Järjestäjänä Oulun seudun omaishoitajat ry,
Minna Hernberg p. 040 5597766.

ii.fi/kalenteri

IiKALENTERI

on tarkoitettu kunnassa tapahtuvien tilaisuuksien tiedottamiseen.

Iissä toimivat yhdistykset, seurakunnat ja yritykset voivat ilmoittaa maksutta kalenterissa järjestämistään avoimista tapahtumista.

Tapahtuma ilmoitetaan täyttämällä verkkolomake:

ii.fi/ilmoita_tapahtuma

UUTISIA LYHYESTI

Vuoden iiläinen 2021 on Raimo Ikonen

Kuivaniemeläinen Raimo Ikonen on toiminut kyläaktiivina jo 40 vuoden ajan. Kuivaniemen Nuorisoseuran puheenjohtajana hän on ahkera ideoitsija, joka järjestää useita erilaisia tapahtumia ja hyväntekeväisyshankkeita. Raimoa kiiteltiin perusteluissa myös iloisena persoonana.

Kunnanhallituksen myöntämä nimitys julkistettiin kotiseutupäivien pääjuhlan yhteydessä heinäkuussa. Nimitys on myönnetty vuodesta 2002 lähtien vuosittain henkilölle, joka on syntynyt, asuu tai toimii Iissä, ja joka on työllään, toiminnallaan tai saavutuksillaan tehnyt Iitä tunnetuksi, edistänyt kuntakuvaa tai vaikuttanut merkittävästi kunnan kehittämiseen.

Vuoden 2021 ympäristöpalkinto maalämpöyrittäjä Juhani Malolle

Kunnanhallituksen myöntämä palkinto julkistettiin Iin IlmastotoAreenassa 21.8.2021. Ympäristöpalkinto myönnettiin iiläiselle maalämpöyrittäjälle Juhani Malolle, joka on edistänyt lähienergian käyttöä. Ympäristöpalkinnon voi saada sellainen, joka on teoillaan edistänyt asuin ympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä, rakennusperinteen säilyttämistä, luonnon- ja maisemansuojelua, luonnonvarojen kestävä käyttöä, energian säästämistä, luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tai muuta kestävän kehityksen kannalta tärkeää tavoitetta. Ympäristöpalkinnon tavoitteena on tukea Iin kestävän kehityksen periaatteita sekä tarjota kannustava esimerkki kuntalaisille, alueen yhdistyksille ja yrityksille.

Vesilaskun voi tilata verkkopankkiin

Voit vastaanottaa Iin vesiliikelaitoksen laskut suoraan verkkopankkiisi e-laskuna. Tee e-laskusopimus omassa verkkopankkissa si joko samalla kun syötät uutta maksua tai hakemalla e-laskujen tarjoajista Iin vesiliikelaitos. Laskuttajan yksilöintitietoa kysytessä näppäile laskun viitenumero viimeiseltä laskultasi. Iin vesiliikelaitos saa ilmoituksen e-laskun käyttöönotosta ja lähettää jatkossa laskut verkkopankkiisi. Asiakkaiden, jotka saavat laskuja useammilla asiakasnumeroilla, on tehtävä sopimus jokaisesta asiakasnumerosta erikseen. Ohjeita e-laskujen vastaanotosta voit tiedustella omasta verkkopankistasi.

Vapaaehtoisten vertaisohjaajien koulutus

Koulutus antaa valmiudet toimia vapaaehtoisena ikääntyvien 60+ vuotiaiden matalan kynnyksen kerhojen ja muiden ryhmien vetäjinä. Koulutus on maksuton. Kerhotoiminnan sisältö rakentuu osallistujien mielenkiinnon mukaan. Valmennus toteutetaan kaksipäiväisenä 5.10. ja 19.10.2021 klo 9–16.00. Koulutus edellyttää sitoutumista molempiin koulutuspäiviin. Koulutuspäivien aikana tarjotaan kahvit, lounas sekä kattava materiaali paketti kerhonohjauksen tueksi. Koulutuspaikka ilmoitetaan myöhemmin. Ilmoittautumiset ti 21.9. mennessä: Iin kunta/Ii-instituutti, Riitta Räinä, hyvinvointikoordinaattori, p. 050 3950 305 ja riitta.raina@ii.fi Järjestäjänä Oulun Diakonissalaitoksen säätiö ja Kirkkopalvelut, yhteistyössä Iin seurakunta, Oulunkaaren kuntayhtymä ja Iin kunta/Ii-instituutti.